

Οι σπόρο-μεταδιδόμενες ασθένειες αποτελούν έναν σημαντικό περιοριστικό παράγοντα για την παραγωγή κριθαριού

Автор(и): н.с. Тошка Попова, Институт по земеделие в Карнобат

Дата: 18.10.2022 Брой: 10/2022

Οι σποροφόρες ασθένειες αποτελούν έναν σημαντικό περιοριστικό παράγοντα για την παραγωγή κριθαριού. Οι πιο σημαντικοί παθογόνοι είναι το *Ustilago nuda*, που προκαλεί την αφρόκονιτρα, και το *Helminthosporium graminea*, που προκαλεί την ασθένεια των λωρίδων.

Η αφρόκονιτρα έχει μεγάλη οικονομική σημασία για το κριθάρι. Τα χαρακτηριστικά συμπτώματα της ασθένειας εμφανίζονται κατά την άνθηση. Στο μολυσμένο στάχυ, αντί για κόκκους, σχηματίζεται μια μαύρη μάζα από σπόρια κοννιού, στην οποία μετατρέπεται. Κατά κανόνα, όλα τα μέρη του στάχυ καταστρέφονται. Μόνο ο άξονας και μερικές φορές ένα μικρό μέρος των αχών παραμένουν άθικτα. Ο έλεγχος αυτής της ασθένειας πραγματοποιείται κυρίως μέσω της προσπορευτικής επεξεργασίας των σπόρων και με τη διασταύρωση. Η χειμερινή ποικιλία βύνησης *Perun* διαθέτει ανθεκτικότητα στον αιτιολογικό παράγοντα της αφρόκονιτρας.

Η ασθένεια των λωρίδων έχει καθοριστική οικονομική σημασία για το κριθάρι. Τα συμπτώματα της ασθένειας παρατηρούνται από τη βλάστηση των φυτών μέχρι την ωρίμανση, αλλά τα πιο χαρακτηριστικά είναι τα συμπτώματα στην περίοδο μετά την άνθηση. Ανοικτά κίτρινα στίγματα αναπτύσσονται στα φύλλα, τα οποία σταδιακά επιμηκύνονται μεταξύ των νεύρων. Στη συνέχεια, τα στίγματα σκουραίνουν και σχίζονται κατά μήκος σε 2–3 λωρίδες. Σταδιακά, τα μολυσμένα φύλλα ξεραίνονται εντελώς. Τα προσβεβλημένα φυτά δεν ανθούν ή παραμένουν στείρα. Σε σπάνιες περιπτώσεις, όταν σχηματίζουν κόκκους, αυτοί είναι ζαρωμένοι και κακώς ανεπτυγμένοι. Ο περιορισμός της εξάπλωσης της ασθένειας πραγματοποιείται κυρίως μέσω της απολύμανσης των σπόρων.

Οι σπόροι, ως μορφή νέας ζωής, είναι εύθραυστοι και αδύναμοι και χρειάζονται φροντίδα. Και αυτή η φροντίδα ξεκινά με την απολύμανση. Η επεξεργασία των σπόρων με ένα κατάλληλο προϊόν προστατεύει όχι μόνο αυτούς, αλλά και τα βλαστάρια, τις ρίζες και τα νεαρά φυτά στα αρχικά στάδια της ανάπτυξής τους. Είναι γνωστό ότι τα διαθέσιμα προϊόντα επεξεργασίας σπόρων έχουν επίσης διεγερτική επίδραση στη βλάστηση και στην ανάπτυξη των νεαρών φυτών. Εξασφαλίζονται ομοιόμορφη βλάστηση και έξοδος, ομοιόμορφη ανάπτυξη και ασφαλής απόδοση. Η επιλογή προϊόντος επεξεργασίας σπόρων εξαρτάται από πολλές συνθήκες. Είναι απαραίτητο να γνωρίζουμε το επίπεδο μόλυνσης των σπόρων από τους αιτιολογικούς παράγοντες των σποροφόρων παθογόνων. Αυτή η πληροφορία προκύπτει με την εκτέλεση φυτοπαθολογικής ανάλυσης. Σε αυτή τη βάση, επιλέγεται ένα κατάλληλο μυκητοκτόνο. Η βλάστηση βρίσκεται σε βέλτιστη κατάσταση όταν δεν έχει διαπιστωθεί μόλυνση. Η επεξεργασία του σπορικού υλικού στην ελίτ σποροπαραγωγής είναι υποχρεωτική. Η επιλογή

προϊόντος εξαρτάται επίσης από τον εξοπλισμό επεξεργασίας σπόρων. Η επεξεργασία με σωστά λειτουργικό εξοπλισμό, που δοσομετρά με ακρίβεια το προϊόν, εξασφαλίζει υψηλής ποιότητας και ομοιόμορφη κάλυψη των σπόρων. Το φάσμα δράσης των προϊόντων επεξεργασίας σπόρων σχετίζεται με την ικανότητα των ενεργών ουσιών να διεισδύουν στους ιστούς του ξενιστή. Τα επαφής μυκητοκτόνα δεν μπορούν να καταστείλουν την ανάπτυξη των παθογόνων μέσα στον σπόρο, αλλά μόνο στην επιφάνεια. Παρέχουν προστασία από μόλυνση από το έδαφος και στην επιφάνεια του σπόρου. Οι ενεργές ουσίες των συστημικών μυκητοκτόνων παρέχουν αξιόπιστη προστασία από τις κοννιτρώσεις που προκαλούνται από επιφανειακή ή εσωτερική μόλυνση, καταστέλλουν την ανάπτυξη των ριζικών σήψεων και αναστέλλουν την ανάπτυξη των σεπτωριώνων στα πρώιμα στάδια της οντογένεσης. Συνιστάται η χρήση συστημικών μυκητοκτόνων – παρέχουν πιο αξιόπιστη προστασία.

Κατά την επεξεργασία σπόρων με χημικά μέσα, είναι υποχρεωτική η τήρηση ορισμένων προϋποθέσεων:

- Σωστή επιλογή εξοπλισμού επεξεργασίας σπόρων.
- Αυστηρή τήρηση των οδηγιών εφαρμογής του αντίστοιχου προϊόντος.
- Αυστηρή τήρηση της καθορισμένης δόσης.

Η ποιότητα της απολύμανσης των σπόρων καθορίζει την επίδραση του μυκητοκτόνου. Είναι απαραίτητο το προϊόν να φτάνει σε κάθε κόκκο και να εξασφαλίζει ομοιόμορφη κάλυψη της επιφανειάς του.

Ο έλεγχος των ασθενειών είναι αποτελεσματικός όταν πραγματοποιείται με ολοκληρωμένο τρόπο, με την απαραίτητη προληπτική, οικονομική και περιβαλλοντική κατεύθυνση. Η τήρηση των βασικών αγροτεχνικών πρακτικών δεν θα εξαλείψει εντελώς τις ασθένειες, αλλά θα περιορίσει σημαντικά το βαθμό ανάπτυξής τους και, κατά συνέπεια, τις απώλειες.

Προληπτικά μέτρα:

- Τήρηση κατάλληλης αμειψισποράς.
- Λέπτυνση και ενσωμάτωση των υπολειμμάτων των φυτών.
- Χρήση υγιούς σπορικού υλικού.

Χημικός έλεγχος:

Για την επεξεργασία σπόρων κατά των κοννιτρώσεων και της ασθένειας των λωρίδων, συνιστώνται τα ακόλουθα: Bariton Super 97.5 FS – 100 ml, Lamador 400 FS – 20 ml, Lamador Pro – 50 ml, Kinto Trio – 120–150 ml, Rancona 15 E, Rancona i-Mix, Rancona Royal – 100 ml, Orius 5 FS/Savage 5 FS – 150 ml, Tesoro 250

– 100 ml, κ.λπ. Εφαρμόζονται με τη μέθοδο ημίβρεγμα, με τη συνιστώμενη δόση διαλυμένη σε 4 λίτρα νερού, και το προκύπτον διάλυμα είναι για 100 κιλά σπόρων.